Lietas Nr. 142215612
Lietas arhīva Nr. 1-0610-13/10

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA

RĪGAS TIESU NAMS

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013. gada 29. novembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese Ieva Dambe,

piedaloties personai, kura tiek saukta pie administratīvās atbildības, /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. B (personas kods /personas kods/) sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes 2011. gada 13. decembra lēmumu Nr. 10/109018838/3289 (administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums Nr. 109018838).

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes (turpmāk – Iestāde) inspektors 2011. gada 1. novembrī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-paziņojumu Nr. 109018838 (turpmāk – protokols-paziņojums). Protokolā-paziņojumā konstatēts, ka 2011. gada 1. novembrī plkst. 10.27 transportlīdzeklis Opel ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ (turpmāk – transportlīdzeklis Opel) tika novietots stāvēšanai bez atļaujas Rīgā, Krišjāņa Valdemāra ielā 5, tādējādi neievērojot Ministru kabineta 2004. gada 29. jūnija noteikumu Nr. 571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 128. punktā noteiktās prasības.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[10] devīto daļu transportlīdzekļa Opel vadītājam uzlikts naudas sods Ls 20 apmērā.

Nepiekrītot protokolam-paziņojumam, /pers. B/ (turpmāk arī – sūdzības iesniedzējs) to apstrīdēja Iestādes priekšniekam.

[2] Izskatot /pers. B/ sūdzību par protokolu-paziņojumu, ar Iestādes 2011. gada 13. decembra lēmumu Nr. 10/109018838/3289 (turpmāk – Pārsūdzētais lēmums), protokols-paziņojums atstāts negrozīts un sūdzība noraidīta.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Transportlīdzeklis Opel tika novietots stāvēšanai 301. ceļa zīmes „Iebraukt aizliegts" un 842. papildzīmes (izņemot ar SIA „Rīgas nami" atļaujām) darbības zonā. Transportlīdzeklī Opel nebija redzamā vietā ievietota derīga atļauja, kas ļautu iebraukt un novietot to stāvēšanai protokolā-paziņojumā norādītajā vietā. Ja transportlīdzeklis ir novietots stāvēšanai 842. papildzīmes darbības zonā, tad atļauja transportlīdzeklī ir jānovieto saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 307.26. punktu, tas ir, automobiļa salonā pie priekšējā stikla.

[2.2] Sūdzības iesniedzēja arguments, ka saskaņā ar Rīgas domes 2001. gada 14. augusta lēmuma Nr. 305 „Par transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu ievērošanas kontroli" (turpmāk – Lēmums Nr. 305) 6. punktu Rīgas pašvaldības amatpersonas un darbinieki ir tiesīgi par transportlīdzekļu stāvēšanas un apstāšanās noteikumu pārkāpumiem uzlikt naudas sodu Ls 10 apmērā, ir

nepamatots. Pamatojoties uz Rīgas domes 2004. gada 14. septembra lēmumu Nr. 3379 (turpmāk – Lēmums Nr. 3379) minētajā punktā ir svītrots teksts „līdz Ls 10”.

[2.3] Konstatējot administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība ir paredzēta LAPK 149.^{10} panta devītajā daļā, lestādei nav rīcības brīvības soda noteikšanā. Pie šādiem apstākļiem lestādei ir jāizdod konkrēta satura administratīvais akts – jāuzliek personai administratīvais sods Ls 20 apmērā. Tādējādi netiek ņemti vērā atbildību mīkstinošie apstākļi, kā arī citi apstākļi.

[2.4] Nav piemērojams LAPK 21. pants un 32. panta otrā daļa, jo likumdevējs uzliek par pienākumu personai, kura ir tiesīga sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu un uzlikt sodu, veikt šīs darbības jebkurā gadījumā.

Lietderības apsvērumi tika izvērtēti, jo tika izvērtēta arī administratīvā akta vajadzība un piemērotība attiecīgā mērķa sasniegšanai, kas šeit ir panākt to, lai ceļu satiksmes dalībnieki ievēro transportlīdzekļu novietošanas noteikumus. Protokols-paziņojums ir pamatots ar normatīvo aktu prasībām, tos ir pieņēmušas kompetentas amatpersonas un ir ievērots proporcionalitātes princips, jo sabiedrības interesēs ir vienveidīgi un precīzi ievērot Ceļu satiksmes likuma un Ceļu satiksmes noteikumu prasības.

[3] Nepiekrītot Pārsūdzētajam lēmumam, sūdzības iesniedzējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot to atcelt. Sūdzībā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[3.1] Pārsūdzētajā lēmumā pārāk plaši piemērots Ceļu satiksmes noteikumu 307.26. punkts. Minētais punkts precīzi nosaka 842. papildzīmes regulēšanas priekšmetu, tajā skaitā atceļ apstāšanās un stāvēšanas aizliegumu 326., 327., 328. un 329. zīmes darbības zonā transportlīdzekļiem ar speciālām atļaujām. Iebraucot teritorijā, kur sūdzības iesniedzējam tika sastādīts protokols-paziņojums, bija uzstādīta Ceļu satiksmes noteikumu 301. zīme, nevis 326., 327., 328. vai 329. zīme. Līdz ar to nepamatoti ir pieprasīt, lai stāvēšanai novietotam transportlīdzeklim Opel pie priekšējā stikla tiktu novietota atļauja, kas ļauj iebraukt teritorijā.

[3.2] Pārsūdzētajā lēmumā nav vērtēts sūdzībā lestādei norādītais apstāklis, ka transportlīdzekli Opel stāvēšanai Rīgā, Krišjāņa Valdemāra ielā 5, bija novietojis sūdzības iesniedzēja paziņa, kuram uz laiku bija uzticēts transportlīdzeklis Opel. Normatīvais regulējums nepieļauj saukt pie administratīvās atbildības transportlīdzekļa īpašnieku vai turētāju par 301. ceļa zīmes pārkāpšanu, ja amatpersona nav konstatējusi, ka pārkāpumu ir izdarījusi tieši konkrētā persona. Līdz ar to protokolā-paziņojumā ir nepamatoti konstatēts pārkāpums, par ko iestājas administratīvā atbildība pēc LAPK 149.^{10} panta devītās daļas, jo par paziņas izdarīto pārkāpumu atbildība var iestāties tikai pēc LAPK 149.^{28} panta otrās daļas.

[3.3] Pārsūdzētajā lēmumā nav vērtēts sūdzībā lestādei norādītais arguments, ka Kongresu nama teritorija, Rīgā, Krišjāņa Valdemāra ielā 5, nav uzskatāma par brauktuves malu Ceļu satiksmes noteikumu 1.8. punkta izpratnē. Konkrētajā situācijā transportlīdzeklis Opel atradās aptuveni 50 m attālumā no brauktuves (Kr. Valdemāra ielas), kas nav uzskatāma par brauktuves malu.

[3.4] Lēmums Nr. 305 ir publicēts Latvijas Republikas oficiālā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”, tāpat kā Rīgas domes 2004. gada 6. jūlija lēmums Nr. 3246 „Par grozījumiem Lēmumā Nr. 305”. Minētie lēmumi ir publicēti un zināmi visām personām, kā arī visas personas ir tiesīgas paļauties uz publicētajos lēmumos noteikto regulējumu. Pārsūdzētajā lēmumā norādītais Lēmums Nr. 3379 sūdzības iesniedzējam nav pieejams, tas nav oficiāli publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”, nav pieejams Rīgas domes mājas lapā, kā arī uz šo lēmumu netika iekļauta atsauce protokolā-paziņojumā. Tādējādi protokolā-paziņojumā dotais tiesību normu uzskaitījums ir maldinošs.

[3.5] LAPK 21. panta vienīgais noteikums pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgu ir apstāklis, ka par to paredzētais naudas sods nepārsniedz Ls 30 un pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai. Pārsūdzētais lēmums nesatur nevienu norādi, kas liecinātu, ka stāvlaukumā izdarītais pārkāpums būtu radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, kā rezultātā nepieļaujama ir lestādes rīcība nevērtēt pārkāpuma smagumu un lemt par LAPK 21. panta piemērošanu pēc būtības.

[4] Iestāde administratīvajā rajona tiesā iesniegtajā paskaidrojumā sūdzību neatzīst un uzskata to par noraidāmu, pamatojoties uz Pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem.

[5] Sūdzības iesniedzējs tiesas sēdē sūdzībā ietverto prasījumu uzturēja, pamatojoties uz sūdzībā norādītajiem argumentiem. Sūdzības iesniedzējs papildus paskaidroja, ka par 301. ceļa zīmes pārkāpumu nav iespējams sodīt stāvošu transportlīdzekli, neesot klāt transportlīdzekļa vadītājam. 301. ceļa zīmes pārkāpumu ir iespējams fiksēt, amatpersonai atrodoties klāt pārkāpuma brīdī, konstatējot minētās zīmes neievērošanu, kā arī tanī brīdī pārbaudot, vai personai ir bijusi iebraukšanas atļauja par 301. ceļa zīmes pārkāpumu.

Ceļu satiksmes noteikumu 128. punkta pielietojums ir nepamatots, jo nav bijis šķēršļu piebraukšanai minētajā vietā. Ir jautājums tikai par iebraukšanas tiesisko pamatojumu un iespēju. Taču Ceļu satiksmes noteikumu 128. punktā par piebraukšanu nekas nav minēts. Iebraucot šajā laukumā, nekādā veidā nevar pārkāpt stāvēšanas noteikumus, kas nosaka piebraukšanas neiespējamību jeb piebraukšanu, pārkāpjot noteikumu prasības.

[6] Uz tiesas sēdi lestādes pārstāvis nebija ieradies, atsūtot lūgumu izskatīt lietu bez lestādes pārstāvja klātbūtnes (lietas 35. lapa). Nekonstatējot LAPK 289.^{11} pantā noteiktos priekšnosacījumus, tiesa nolēma lietu izskatīt bez lestādes pārstāvja klātbūtnes.

Motīvu daļa

[7] Uzklausījusi tiesas sēdē sūdzības iesniedzēja paskaidrojumus, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus un izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, tiesa atzīst, ka sūdzība ir pamatota.

[8] Lietā ir izšķirams strīds, vai sūdzības iesniedzējs ir pamatoti saukts pie administratīvās atbildības, pamatojoties uz LAPK 149.^{10} panta devīto daļu.

LAPK 149.^{10} panta devītā daļa noteic, ka par citu LAPK neminētu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam divdesmit latu apmērā.

[9] Kā izriet no protokola-paziņojuma (*lietas 7. lapa*), lestāde uzskata, ka konkrētajā gadījumā ir pārkāpti stāvēšanas un apstāšanās noteikumi, kuri paredzēti Ceļu satiksmes noteikumu 128. punktā.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 128. pantam transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta ceļa labajā pusē iespējami vairāk pa labi uz nomales, bet, ja tās nav, - brauktuves malā vietās, kur ir iespējams piebraukt, nepārkāpjot šo noteikumu prasības. Ja brauktuves malā izveidoti šim nolūkam paredzēti paplašinājumi, transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta šajos paplašinājumos.

Tātad vispārīgi transportlīdzeklis ir novietojams stāvēšanai tikai tādā vietā, kur ir iespējams piebraukt, nepārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumus.

[10] Lietā nav strīda par to, ka transportlīdzeklis Opel bija novietots stāvēšanai Rīgā, Kr. Valdemāra ielā 5, - laukumā, kurā drīkst iebraukt tikai ar SIA „Rīgas nami" atļauju.

Protokolā-paziņojumā lestāde attiecībā uz pārkāpuma būtību norāda, ka transportlīdzeklis Opel minētajā vietā nevar iebraukt, nepārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumus, un ka transportlīdzeklis Opel minētajā vietā novietots stāvēšanai bez atļaujas. Savukārt Pārsūdzētajā lēmumā ir norādīts, ka transportlīdzeklī Opel nebija redzamā vietā ievietota derīga atļauja, kas ļautu iebraukt un novietot stāvēšanai automašīnu.

[11] No lietā esošajiem materiāliem izriet, ka lietā konstatētā pārkāpuma būtība ir – transportlīdzekļa Opel *iebraukšana* laukumā Rīgā, Kr. Valdemāra ielā 5, pārkāpjot 301. ceļa zīmes ar 842. papildzīmi prasības, proti, tās aizliedz iebraukt konkrētā teritorijā tādiem transportlīdzekļiem, kuriem nav SIA „Rīgas nami" atļaujas. Pēc iebraukšanas transportlīdzeklis Opel novietots stāvēšanai minēto zīmju darbības zonā.

Atbildību par aizlieguma ceļa zīmju pārkāpšanu regulē LAPK 149.^{28} pants. Šī panta otrā daļa *tieši paredz atbildību* par tās prasības neizpildīšanu, kura noteikta ar 301. ceļa zīmi. No minētā tiesa secina, ka konkrētajā gadījumā sūdzības iesniedzējs varēja tikt sodīts tikai par LAPK 149.^{28} panta otrajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu. Transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai šajā gadījumā nav uzskatāma par atsevišķu administratīvo pārkāpumu, šim apstāklim lietā ir tikai pakārtota nozīme *(sk. Administratīvās apgabaltiesas 2013. gada 17. janvāra spriedumu lietā Nr. A142189611).*

[12] Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa nekonstatē, ka vietā, kur transportlīdzeklis Opel bija novietots stāvēšanai, bija aizliegta transportlīdzekļu apstāšanās vai stāvēšana ar atbilstoši uzstādītām transportlīdzekļu stāvēšanas aizlieguma zīmēm. Līdz ar to nav pamatota lestādes norāde, ka transportlīdzeklī Opel redzamā vietā bija jābūt ievietotai derīgai *stāvēšanas* atļaujai.

Stāvēšanas aizliegumu lestāde secinājusi pastarpināti, atvasinot to no teritorijā spēkā esošā iebraukšanas aizlieguma. Taču, lai konstatētu, ka transportlīdzekļa Opel vadītājs ir pārkāpis iebraukšanas aizliegumu, lestādei bija jākonstatē, ka viņam nav atbilstošās SIA „Rīgas nami" atļaujas *(sk. sal. Administratīvās rajona tiesas 2013. gada 8. janvāra un Rīgas apgabaltiesas 2013. gada 2. maija spriedumus lietā Nr. 142261512)*. No lietas materiāliem izriet, ka lestādes amatpersona administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī nav bijusi klāt, bet protokolu-paziņojumu sastādījusi bez transportlīdzekļa Opel vadītāja klātbūtnes. Tā arī nav pārliecinājusies, vai transportlīdzekļa Opel vadītājam (lietā nenoskaidrotai personai) ir bijusi derīga *iebraukšanas* atļauja. Turklāt Ceļu satiksmes noteikumu 307.26. punkts atļaujas novietošanu stāvošā transportlīdzeklī redzamā vietā paredz tikai 326.-329. ceļa zīmju darbības zonā, kas arī tieši regulē apstāšanās un stāvēšanas aizliegumus. Tiesas ieskatā atļauja *iebraukt* teritorijā, kurā darbojas 301. ceļa zīme, var būt uzrādāma arī tikai pie iebraukšanas vai pēc pieprasījuma. Taču šādas atļaujas pastāvīga novietošana stāvošā transportlīdzeklī redzamā vietā Ceļu satiksmes noteikumos attiecībā uz 301. ceļa zīmi nav paredzēta.

[13] Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka transportlīdzekļa Opel vadītāja rīcībā nav konstatējams LAPK 149.^{10} panta devītajā daļā ietvertais

administratīvais pārkāpums, un Pārsūdzētais lēmums ir atceļams.

Tā kā konkrētais pārkāpums konstatēts 2011. gada 1. novembrī, tiesa secina, ka ir jau pagājis LAPK 37. pantā noteiktais termiņš, lai varētu turpināt lietvedību un saukt pie atbildības transportlīdzekļa Opel vadītāju par LAPK 149.[28] pantā otrajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu. Līdz ar to lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Tiesa procesuālās ekonomijas dēļ atsevišķi neanalizēs sūdzības iesniedzēja pārējos argumentus, jo lietas izlemšanā tiem nav būtiskas nozīmes un tie nevar mainīt tiesas secinājumus.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 2. punktu, 239. panta septīto daļu, 289.[13] panta sesto daļu, 289.[17] panta pirmo daļu, 289.[18] panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atcelt Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes 2011. gada 13. decembra lēmumu Nr. 10/109018838/3289 (administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums Nr. 109018838) un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese I.Dambe